

Motion till riksdagen 2012/13:T479

av Jonas Sjöstedt m.fl. (V)

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2013 inom utgiftsområde 22 Kommunikationer enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det bör genomföras ett fullskaligt försök med klimat-taxa, dvs. avgiftsfri kollektivtrafik, i ett storstadslän och ett landsbygds-län.

Anslagsfördelning

Tabell 1: Anslagsförslag 2013 för utgiftsområde 22 Kommunikationer

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (V)
1:1 Väghållning	22 207 408	+600 000
1:2 Banhållning	15 187 253	+3 580 000
1:7 Trafikavtal	831 000	+2 675 000
<i>Nytt anslag</i>		
Nytt Kompensation för klimatskatt på flyg		+105 000
Summa		+6 960 000

Anslag 1:1 Väghållning

Som en del i klimatomställningen vill Vänsterpartiet prioritera järnvägsinvesteringar på väginvesteringarnas bekostnad. I den budgetmotion vi lägger fram föreslår vi därför stora besparingar på anslag 1:1 från år 2014. Vi bedömer dock att det inte skulle vara realistiskt att sänka anslaget redan år 2013,

Fel! Okänt namn på

framförallt för att de planerade väginvesteringarna redan ligger betydligt lägre än föregående år.

Vi vill påskynda utbyggnaden av förnybara bränslen genom ett investeringsprogram från och med nästa år. Programmet ska stimulera en utbyggnad av den svenska biogasproduktionen och -distributionen för att möjliggöra tillgång på mackar med biogas runt om i landet. Vi vill på liknande sätt även främja utbyggnaden av el-laddstationer. Vi föreslår att 200 miljoner kronor avsätts till ett sådant investeringsstöd i anslaget.

Det krävs tydliga besked till landets tillverkare av tunga fordon att även dessa måste ta ansvar för miljöomställningen. Vi vill därför införa stimulanser för att påskynda utbytet av bussar till sådana som framförs på förnybara bränslen – el, hybrid eller bränslecell. Vi föreslår att 200 miljoner kronor avsätts till ett sådant investeringsstöd i anslaget.

Vi vill införa en allmän skrotningspremie under de kommande åren och föreslår därför att 100 miljoner kronor per år avsätts för detta. Ersättningen som utgår bör vara cirka 5 000 kronor per bil. Systemet med skrotningspremie bör utformas så att tillverkarnas producentansvar inte begränsas.

Vi vill avsätta 100 miljoner kronor för att höja statens stöd för investeringar i cykelvägar i kommunerna. Förslaget finns mer utförligt beskrivet i motion 2012/13:T249.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 600 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Anslag 1:2 Banhållning

Regeringen föreslår i budgetpropositionen en höjning av anslagen till banunderhåll, och vi välkomnar den satsningen. Vi menar att det finns starka skäl att gå längre än regeringen föreslår, och för år 2013 vill vi höja banunderhållet med 980 miljoner kronor, särskilt riktade till underhållet av lågtrafikerade banor.

Regeringen avser att finansiera en del av den framtida ramen för drift och underhåll genom höjda banavgifter. Vi menar att så länge flygtrafik och vägtrafik inte betalar för sina fullständiga samhällsekonomiska kostnader är det inte rimligt att järnvägstrafiken ska få ökade kostnader, vilket i längden leder till dyrare resor för resenärer och ökade transportkostnader för godstrafiken. Vi vill därför avvisa höjningen och istället öka anslaget med motsvarande summa, 200 miljoner kronor för 2013.

Vänsterpartiet vill avsätta 2 300 miljoner kronor mer än regeringen år 2013 för nyinvesteringar i järnväg. Från detta anslag används bland annat medel till arbetet med förstudie, järnvägsutredning och järnvägsplan för järnvägen mellan Kaunisvaara och Svappavaara. Vidare höjs anslaget till Inlandsbanan från och med 2013 för att klara reinvesteringar, drift och underhåll. Även de särskilda satsningarna på tunnelbanebygget Odenplan–Nya Karolinska sjukhuset, byggstart av Spårväg syd och förberedelsearbetet för tunnelbana till Nacka i Stockholm kan delfinansieras med anslagshöjningen.

Fel! Okänt namn på

Vi vill också avsätta 100 miljoner kronor för att staten på sikt ska ta det övergripande ansvaret för de s.k. kapillärspåren.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 3 580 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Anslag 1:7 Trafikavtal

Vänsterpartiet vill genomföra ett fullskaligt försök med klimattaxa, dvs. avgiftsfri kollektivtrafik, i ett storstadslän och ett landsbygdslän. Försöken behöver pågå under en längre tidsperiod (fyra fem år). De behöver vara kopplade till forskning, bland annat för att studera effekterna utifrån ett genusperspektiv, miljöpåverkan, regionalpolitiska konsekvenser, trafiksäkerhet och hur klimattaxan påverkar arbetsutbudet. Med ett brett och djuplodande utvärderingsunderlag är det lättare att senare fatta lämpliga framtida beslut. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Kostnaden för ett sådant försök är svår att beräkna eftersom det beror på vilka län som deltar. Vi vill avsätta 875 miljoner kronor för det, utifrån att försöken kan påbörjas från hösten 2013. Följande år har vi avsatt dubbla summan för försöken i den budgetmotion vi lagt fram.

För att ge den lokala och regionala kollektivtrafiken möjlighet att utvecklas måste den få långsiktigt stabila ekonomiska förutsättningar. Vi föreslår att kollektivtrafiken tillförs 1 500 miljoner kronor år 2013 genom anslaget.

Vi gör bedömningen att den interregionala kollektiva persontrafiken behöver tillföras 200 miljoner kronor, dels på grund av tidigare besparingar, dels på grund av de ökande kostnader som konkurrensen på spåren leder till.

Vi vill avsätta 100 miljoner kronor under anslaget för att sänka priserna för resenärer och gods i Gotlandstrafiken som en första etapp mot system med vägpris.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 2 675 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Nytt anslag: Kompensation för klimatskatt på flyg

Vårt förslag till klimatskatt för inrikesflyget, som finns beskrivet i motionen Klimaträttvisa inför Doha och dess efterföljare (2012/13:U327) ökar kostnaderna också för flera flyglinjer som är viktiga för den regionala utvecklingen. Vi vill kompensera fullt ut för de effekterna, och upprätta ett särskilt anslag för det.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget med 105 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag 2013.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 27 september 2012

Jonas Sjöstedt (V)

Ulla Andersson (V)

Hans Linde (V)

Mia Sydow Mölleby (V)

Jens Holm (V)

Eva Olofsson (V)

Siv Holma (V)